

سرگردانی مداد روی کاغذ؛ چالش پایدار در املا، قواعد، جمله‌سازی و

دست خط

روایت کوتاه:

سینا هشت سال دارد و ورود به پایه دوم برای او با اضطراب شدید زنگ املا همراه شده است. هنگام نوشتن تکالیف، مداد را چنان در دست می‌فشارد که نوک انگشتانش سفید می‌شود و صفحه‌های دفترش از فشار زیاد پاره می‌شوند. نوشتن چند سطر ساده برای او ساعتی طولانی زمان می‌برد و در پایان، دستش دچار درد و خستگی شدید می‌شود. واژه‌هایی که روی کاغذ ثبت می‌کند پر از آشفتگی است؛ دندان‌های حروف را کم یا زیاد می‌گذارد، نقطه‌ها را فراموش می‌کند، صداها را شبیه به هم مثل صاد و سین را مدام اشتباه می‌گیرد و کلمات را با فاصله‌های نامنظم، گاهی بسیار چسبیده و گاهی پراکنده می‌نویسد. وقتی نوبت به انشا و جمله‌سازی می‌رسد، ماجرا سخت‌تر می‌شود؛ سینا در گفتار کلمات قشنگی به کار می‌برد و ماجراها را با هیجان تعریف می‌کند، اما همین که قرار است فکرها را روی خط بنویسد، جمله‌ها ناقص، بدون فعل مناسب و در حد دو کلمه مبهم باقی می‌مانند. نگاه کردن به دفترهای نامرتب و نمره‌های پایین املا، لبخند را از چهره سینا گرفته است.

تعبیر رایج و برخورد نادرست:

اغلب آموزگاران یا والدین این مسئله را به شلختگی، بی‌حوصلگی، لجبازی، عجله یا خط بد ارثی نسبت می‌دهند. رفتارهایی مانند وادار کردن

کودک به پاک کردن مکرر و دوباره نویسی یک صفحه، جریمه‌های سنگین ده برابری از روی واژه‌های غلط، مقایسه خط او با دست خط زیبای همکلاسی‌ها، و تحقیر با واژه‌هایی مانند دست‌پاچلفتی یا بی‌سلیقه، تنها به انقباض بیشتر عضلات دست، اضطراب شدید و نفرت عمیق از قلم و کاغذ منجر می‌شود.

نگاه علمی و روان‌شناختی:

این دشواری به هوش یا انگیزه کودک ارتباطی ندارد، بلکه به نارسایی در یکپارچگی دیداری حرکتی، ضعف مهارت‌های حرکتی ظریف دست، و دشواری در حافظه فعال دیداری مربوط می‌شود. نوشتن نیازمند هماهنگی هم‌زمان چندین فرایند پیچیده در مغز است؛ از گرفتن درست قلم و کنترل فشار عضلانی گرفته تا بازیابی تصویر واژه در حافظه و پیاده‌سازی گام‌به‌گام دستور زبان. مغز این کودکان در خودکارسازی این زنجیره پیچیده با مانع روبه‌رو است و در نتیجه انرژی فراوانی تنها صرف ترسیم فیزیکی خطوط می‌شود.

زمان مراجعه برای مشورت تخصصی:

چنانچه کودک در سن هشت‌سالگی علیرغم تمرین پیوسته، همچنان خط بسیار ناخوانا، خستگی و درد غیرعادی دست هنگام نوشتن، خطاهای پرتکرار و ساختاری در املا، جا انداختن بخش‌ها و ناتوانی محسوس در ساماندهی یک جمله معنادار دارد و انجام تکالیف نوشتاری به بحرانی روزمره تبدیل شده است، نیاز به ارزیابی تخصصی وجود دارد.

راهنمای عمل والدین:

کمک اولیه خانگی:

از وادار کردن کودک به رونویسی طولانی و سنتی پرهیز کنید.

پیش از نوشتن، بازی‌هایی برای تقویت عضلات دست انجام دهید، مانند فشردن خمیر بازی، استفاده از گیره لباس، یا کار با قیچی کودکانه.

از مدادپارهای ارگونومیک، مدادهای ضخیم‌تر یا مثلثی استفاده کنید تا فشار انگشتان کاهش یابد.

برای تکالیف جمله‌سازی، ابتدا اجازه دهید کودک جمله را شفاهی بگوید، شما آن را به بخش‌های کوتاه خرد کنید، و سپس او یادداشت کند.

حجم تکالیف نوشتاری را با هماهنگی آموزگار به بخش‌های کوچک پنج‌دقیقه‌ای با استراحت‌های کوتاه میان آن تقسیم نمایید.

متخصص مربوطه:

کاردرمانگر جسمی و حرکتی برای تقویت عضلات دست و هماهنگی دیداری حرکتی، متخصص اختلالات یادگیری برای اصلاح روش‌های آموزش املا و نگارش، و روان‌شناس کودک برای مدیریت اضطراب و کاهش فشارهای روانی ناشی از محیط مدرسه.

اطلاعات ارائه‌شده در این متن صرفاً با هدف آگاهی‌بخشی و آموزش اولیه تنظیم گردیده است و جایگزین ارزیابی، تشخیص، مشاوره یا مداخلات درمانی متخصصان سلامت روان و توان‌بخشی محسوب نمی‌شود. در صورت وجود دغدغه درباره روند رشد و آموزش فرزندتان، همواره با متخصصان ذی‌صلاح مشورت فرمایید.

محتوایی که مطالعه فرمودید یک بخش از محتوای ۲۵ بخشی است
برای دانلود نسخه کامل محتوای لطفا به وبسایت دانشیار
www.fd49.ir مراجعه فرمایید .

با توجه به اهمیت آموزش مهارت‌های زندگی برای کودکان و نوجوانان و نقش بدون تردید آن در
ساختن جامعه سعادتمند و بالندگی فرزندان این سرزمین، لطفا این محتوا را در گروه‌ها ، با
عزیزانتان و سایر هموطنان به اشتراک بگذارید

